

DE RATEL

Kwartaalblad over de Huizer historie

Losse nummers € 3,50

Historische Kring Huizen

Historische Kring Huizen

Vereniging Historische Kring Huizen
postadres: Molenberg 6, 1271 AR Huizen, telefoon 035-5260580
www.historischekringhuizen.nl
E-mail: info@historischekringhuizen.nl
Facebook: facebook.com/historischekringhuizen

Bestuur

Voorzitter: A.E.J. Doyer, Sterreboslaan 11, 1272 PA Huizen, telefoon 035-6951017
e-mail: voorzitter@historischekringhuizen.nl
Vice-voorzitter: S.H. van Soest, Gooimeerpromenade 102, 1277 ER Huizen, telefoon 035-5251970
Secretaris: J.C. Rebel, Molenberg 6, 1271 AR Huizen, telefoon 035-5260580
e-mail: secretaris@historischekringhuizen.nl
Penningmeester: R.V. bout, Waterstraat 3, 1271 RP Huizen, telefoon 035-8880136
e-mail: penningmeester@historischekringhuizen.nl
Bestuursleden: K. Schipper, Grenspad 58, 1271 XR Huizen, telefoon 035-5260066
mevr. S. Scholtz-Bunschoten, Kooizand 62, 1274 EG Huizen, telefoon 035-5241594

Werkgroepen

In onze vereniging zijn een aantal werkgroepen of personen actief met een bepaald onderwerp. Een bijzondere plaats neemt de werkgroep Klederdracht in. Naast historisch onderzoek geeft deze werkgroep ook presentaties in Huizer klederdracht. De werkgroep Dialect is een voortzetting van de Huizer Dialect Werkgroep welke van 1972 tot 2001 zelfstandig heeft gefunctioneerd. Voor meer informatie over de werkgroepen kunt u zich wenden tot de secretaris of tot de contactpersonen:

Werkgroep Archief:	Vacant
Werkgroep Beeld en geluid:	C. Sijl, telefoon 035-5252873
Werkgroep Dialect:	K. Schipper, telefoon 035-5260066
Werkgroep Genealogie:	mevrouw S. Scholtz-Bunschoten, telefoon 035-5241594
Werkgroep Handel en industrie:	K. Schipper, telefoon 035-5260066
Werkgroep Huizerdag:	J.C. Rebel, telefoon 035-5260580
Werkgroep Klederdracht:	mevrouw S. Scholtz, e-mail klederdrachtgroephuizen@xs4all.nl
Werkgroep Oude Begraafplaats:	informatie in het archief
Werkgroep Visserij:	K.H. Westland, telefoon 035-5242006

Diverse

Archief: Achterbaan 82 ('t Schoutenhuis), 1271 TZ Huizen, telefoon 035-5250223.
Geopend op maandag van 09.15 uur tot 14.00 uur; uitgezonderd de eerste maandag van de maand.
Ledenadministratie: J.C. Rebel, Molenberg 6, 1271 AR Huizen, telefoon 035-5260580
Lidmaatschap: De bijdrage per jaar is minimaal € 15,00 per persoon of € 17,50 per gezin of voor een organisatie. Voor leden woonachtig in het buitenland geldt een toeslag. Het lidmaatschap gaat in per 1 januari. De reeds verschenen nummers van de Ratel van de lopende jaargang worden toegezonden. Het lidmaatschap wordt automatisch verlengd, tenzij voor 1 december schriftelijk bericht van opzegging is ontvangen bij de ledenadministrateur.
Giften en legaten: De vereniging is erkend als instelling van algemeen nut en betaalt daardoor minder of geen successierechten. *Uw bijdragen, contributies, giften, periodieke schenkingen en erfstellingen kunnen fiscale voordelen bieden. Indien u meer informatie wenst, graag contact opnemen met de penningmeester.*
Bankrelatie: Rabobank nummer NL50 RABO 0329 9603 69
Handelsregister: Kamer van Koophandel te Hilversum, nummer 40517042
Oprichtingsdatum: 11 oktober 1979

De vereniging stelt zich onder meer tot doel het bevorderen en verbreiden van de kennis over de cultuur, dialect, folklore, geschiedenis en klederdracht van de gemeente Huizen. Zij tracht dit doel te bereiken door steun te geven aan historisch onderzoek en het uitgeven van publicaties. Verder door het organiseren van bijeenkomsten, excursies, lezingen, presentaties en tentoonstellingen. Ook ijvert zij voor het behoud van de cultuurhistorische en karakteristieke waarden van de gemeente Huizen. Leden van de vereniging Historische Kring Huizen krijgen vier keer per jaar het verenigingsblad de 'Ratel' toegestuurd. Voorts is er vier keer per jaar een lezing met gratis entree voor leden van de Historische Kring Huizen.

Ratel

De 'Ratel' is een uitgave van de Historische Kring Huizen. Het blad verschijnt vier keer per jaar in de maanden februari, mei, september en december. De inhoud valt onder verantwoordelijkheid van de redactie, behoudens bestuursmededelingen.

Redactiecommissie: Klaas Westland, Janny Stevens-Melein, telefoon 035-5250977
Eindredactie: Wendy van Noppen, telefoon 035-5253783
Redactieadres: mevrouw W. van Noppen, Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen, telefoon 035-5253783
E-mail: ratel@historischekringhuizen.nl
Drukwerk: Drukkerij J. Bout & Zn. te Huizen, telefoon 035-5253293
Jaarindex: F. Schraeverus
ISSN: 1571-0130
Losse nummers: € 3,50 per exemplaar of € 14,00 per jaargang plus verzendkosten. Losse nummers van de 'Ratel' zijn verkrijgbaar bij de museumwinkel van het Huizer museum of bij de secretaris.
Overname artikelen: ©2017 HKH, overname uitsluitend na schriftelijke toestemming redactie.
Kopij: Kopij, liefst vergezeld van foto's, schriftelijk inleveren op het redactieadres. Bij voorkeur per e-mail in Word. Auteursinstructies zijn beschikbaar.

Afgelopen winterse periode zijn er geen, voor iedereen zichtbare, activiteiten van de Historische Kring Huizen (HKH) geweest. Maar wat het lokale, Huizer historische erfgoed betreft zijn er toch veel goede, nieuwe hoopgevende initiatieven. Helaas is er, net als in de grote wereld, vaak ook veel strijd over keuzes bij dilemma's! Een beetje meer reflectie over de menselijke maat en historische lessen die er te leren zijn zou wellicht de discussies wat minder scherp maken en ons meer en harmonieuzere oplossingen bieden. In dit verband is de zoektocht naar het Huizer DNA van Hans van den Brink een interessante activiteit die gelukkig een vervolg krijgt na de derde bijeenkomst op 5 februari.

Maar toch, laten we allemaal, ieder op zijn of haar eigen manier, in het nieuwe jaar 2017 onze bijdrage leveren aan het ontdekken, vastleggen en delen van Huizer cultuur erfgoed en zo onze waardering voor wat we allemaal hebben geërfd vergroten, nu en in de toekomst.

Een paar markante punten, waar we achter de schermen in de afgelopen maanden mee bezig zijn geweest, zijn de volgende.

In het vormgeven van ons Archief Digitaliseringsproject, waar de Rabobank zo'n mooie subsidie voor gaf, zijn de eerste stappen gezet, maar er is nog veel nodig om echt van start te kunnen gaan. In januari ontvingen we de toezegging van de Gemeente Huizen van € 5.000,- als steun voor de realisatie van het boek 'De Burgemeesters van Huizen 1813 - heden'. Wij zijn blij met de ondersteuning voor dit waardevolle project van een boek in combinatie met lezingen en een tentoonstelling. Met de toezegging is de basis gelegd om tot uitgave van het boek over te gaan en de laatste hand aan het verzamelen van de nodige informatie te gaan leggen. Op 28 februari krijgt u

meer te horen over de inhoud van het boek wanneer auteur/projectleider Willem Meijerman zijn lezing houdt tijdens onze ledenavond.

Verder zijn wij in gesprek met de Gemeente over mogelijkheden om de geplande nieuwe versie van de Huizer Monumentenlijst aan te vullen. Dit biedt diverse kansen om de zichtbaarheid van al het moois dat we in Huizen hebben groter te maken.

De fietstochten en wandelingen (steeds vaker georganiseerd in samenwerking met het Huizer Museum) langs markant historisch Huizer erfgoed, die in 2016 succesvol waren, worden voortgezet en waar mogelijk uitgebreid. De routes zijn zowel in het oude centrum als richting de randen van de Gemeente Huizen.

Het project '100 jaar de Huizer molen weg uit Huizen', dat jammer genoeg niet goed van de grond kwam in 2016, gaat in 2017 hopelijk alsnog iets tastbaars opleveren. Wij houden u op de hoogte. Ook de gebruikelijke jaarlijkse HKH werkgroepen-vergadering op 15 februari gaf vertrouwen dat 2017 ons nog een veel mooie historie-momenten zal brengen.

Maar niets gaat zonder de inzet van veel uren van vrijwilligers, waarvan er ons al zoveel geschonken worden. We hebben er echter nog veel meer van nodig om alle ideeën te verwerkelijken. Kunnen wij u ook betrekken bij een project? Steek uw vinger op of doe suggesties!

Veel leesplezier met de voorliggende Ratel. Graag zien wij u weer in de Brassershoeve op 28 februari, namens het bestuur:

Ewoud Doyer, voorzitter

MEDEDELING VAN HET BESTUUR

Nota's lidmaatschap 2017

Zoals gemeld in de Ratel van december 2016, zouden de lidmaatschapsnota's voor 2017 verzonden worden in samenhang met het eerste nummer van de Ratel. Dit is echter niet gelukt, de nota wordt u

begin maart toegestuurd. Wilt u bij betaling uw lidmaatschapsnummer vermelden? U vindt dit op de wikkels van de Ratel en op uw nota. Bij voorbaat dank, Vincent Bout, penningmeester

AGENDA 2017

28 februari 2017	20.00 uur	Ledenavond in de Brassershoeve, Waterstraat 2 met een lezing door de heer W. Meijerman over 'De burgemeesters van Huizen' gevolgd door een korte fotopresentatie van Oud Huizen
15 maart 2017	10.30 uur	Oud Huizen in prentbriefkaarten , presentatie van Gerrit Jongerden en Pieter van der Poel, Bibliotheek, Plein 2000. Opgeven via www.bibliotheekhlb.nl
21 maart 2017	20.00 uur	Huizer café , Toneelvereniging Ontwaakt, Bakboord 70
25 maart 2017	13.00 uur	Dialectenmiddag georganiseerd door de werkgroep Dialecten in Noord-Holland in de Zenderkerk, Borneolaan, Huizen. Zie informatie verderop in dit blad.
22 april 2017		Fietstocht 'Sporen uit het verleden'
25 april 2017	20.00 uur	Huizer café , Toneelvereniging Ontwaakt, Bakboord 70
12 mei 2017		Wandeling Landgoed 'Oud Naarden'
13 mei 2017		Tussen Vecht en Eem , jaarlijkse open dag in samenwerking met de Historische Kring Blaricum
16 mei 2017	20.00 uur	Jaarvergadering ; na de pauze een presentatie over de Naarder Eng/'Oud Naarden'
26 mei 2017		Erfgooiersdag ; presentatie Klederdrachtgroep in Nunspeet (Eibertjesdag)
27 mei 2017		Presentatie Klederdrachtgroep in Enkhuizen
10 juni 2017		Fietstocht Villawijken rondom Huizen (nieuw)
24 juni 2017		Presentatie Klederdrachtgroep in Scheveningen
26 augustus 2017		Excursie naar Broek in Waterland*
2 september 2017		Presentatie Klederdrachtgroep in Urk
9 september 2017		31^e Huizerdag/Open Monumentendag
16 september 2017		Havenfestival
19 september 2017		Ledenavond
23 september 2017		Rondleiding Oude Begraafplaats in samenwerking met het Huizer Museum en de Stichting Vrienden van het Oude Dorp
7 oktober 2017		Fietstocht 'Sporen uit het verleden'
21 november 2017		Ledenavond

* EXCURSIE NAAR BROEK IN WATERLAND

Onze jaarlijkse excursie is dit jaar op zaterdag 26 augustus naar Broek in Waterland. Om 10.15 uur staat de koffie/thee klaar in de kerk van Broek in Waterland. De rondleiding start om 11.00 uur. We brengen ook een bezoek aan het 'Beroemde Huis'. Om 12.30 uur gebruiken we in het Broekerhuis de koffietafel. Pal vóór het Broekerhuis stappen we om 14.00 uur in de boot en gaan we genieten van een schitterende rondvaart door Broek in Waterland en het buitengebied. Na twee uur varen (16.00 uur) meert de boot af aan het Havenrak in Broek.

De kosten voor deze excursie bedragen € 37,50 per persoon.

Meer inlichtingen en opgave bij Ria Westland-Rebel, telefoon 035-5262505 of 06 14497120.

VAN DE REDACTIE

De nieuwe voorplaat van de Ratel zal u zeker opgevallen zijn. Dit jaar hebben we gekozen voor twee afbeeldingen van de Huizer Molen, één zoals hij op de Molenberg stond voordat hij in 1916 verkocht werd aan het Openluchtmuseum in Arnhem, en één zoals hij in het Openluchtmuseum te bewonderen is.

We beginnen deze Ratel met een mededeling van het bestuur en berichten van de Werkgroep Archief over recente schenkingen, met foto's van enkele bijzondere voorwerpen. Ook de Klederdrachtgroep is bijzonder verheugd met de Huizer kleding die zij mochten ontvangen. De data van een aantal optredens van de groep zijn inmiddels bekend. Onder de rubriek Van de Dialectwerkgroep is het (concept)programma opgenomen van de Dialectenmiddag in Huizen op 25 maart 2017, georganiseerd door de werkgroep Dialecten in Noord-Holland (DINH). Klaas Schipper geeft hierop nog enkele aanvullingen. Verder zijn berichten opgenomen over activiteiten van de Stichting Huizer Botters en de Stichting Tussen Vecht en Eem.

In het tweede deel van de 'Historie van twee Huizer panden: Kos en Koperslager', gedateerd januari 1991, van Ir. R. de Vletter gaat het over de culturele achtergronden van beide panden. In deze Ratel publiceren we ook het verslag van de lezing die de heer J. Kos (laatste eigenaar van

het 'pand Kos' en de bijbehorende winkel) op 28 maart 1991 voor onze Kring hield. In gemeentelijke gidsen kwamen we nog twee advertenties van de winkel tegen, één uit 1965, de ander uit 1983/84.

Van de Rabobank Huizen ontving de Kring samen met het Huizer Museum diverse unieke stukken die met de start van de Huizer Boerenleenbank in 1905 te maken hebben. Een deel daarvan treft u in dit blad aan. Daarbij past het korte artikel over Anthonie Vos dat in 2015 verscheen in 'Van Andriessen tot Van Zutphen. Honderd erflaters tussen Vecht en Eem' (uitgegeven door de Stichting Tussen Vecht en Eem). Naast voorzitter van de Boerenleenbank was Anthonie Vos actief in andere organisaties zoals de Coöperatieve Melknerij en was hij vele jaren raadslid en wethouder. In de eerste 35 jaar van de 20e eeuw heeft hij veel voor het dorp betekend.

We eindigen met winterse beelden uit lang vervlogen tijden: wanneer was de toegang van de haven voor het laatst onmogelijk door ijsgang? In 1924 besteedde tijdschrift 'Het Leven' een hele bladzijde aan foto's en informatie van de 'Ijsopruiming met dynamiet voor de Huizensche havens'.

Veel leesplezier gewenst,

Wendy van Noppen en Janny Stevens

WERKGROEP ARCHIEF

Schenkingen aan de Historische Kring Huizen

Afgelopen jaar hebben we weer diverse schenkingen mogen ontvangen. Een overzicht van 2016 vindt u bij het jaarverslag in mei, maar een paar schenkingen willen we alvast noemen. Bij voorbeeld: ontvangen van mevrouw T. Wormsbecher (asbak 't Station), Kringloopwinkel Bakboord (kruik met afbeelding van de Oude Kerk), familie Veerman (een Huizer bloemetjesjak van ± 1891), de heer H. Borstlap (raamhanger), de heer G. Jongerden (bordje eerste paal) en familie Brands-Westland (4 etsen waaronder één van het Oranje Weeshuis)

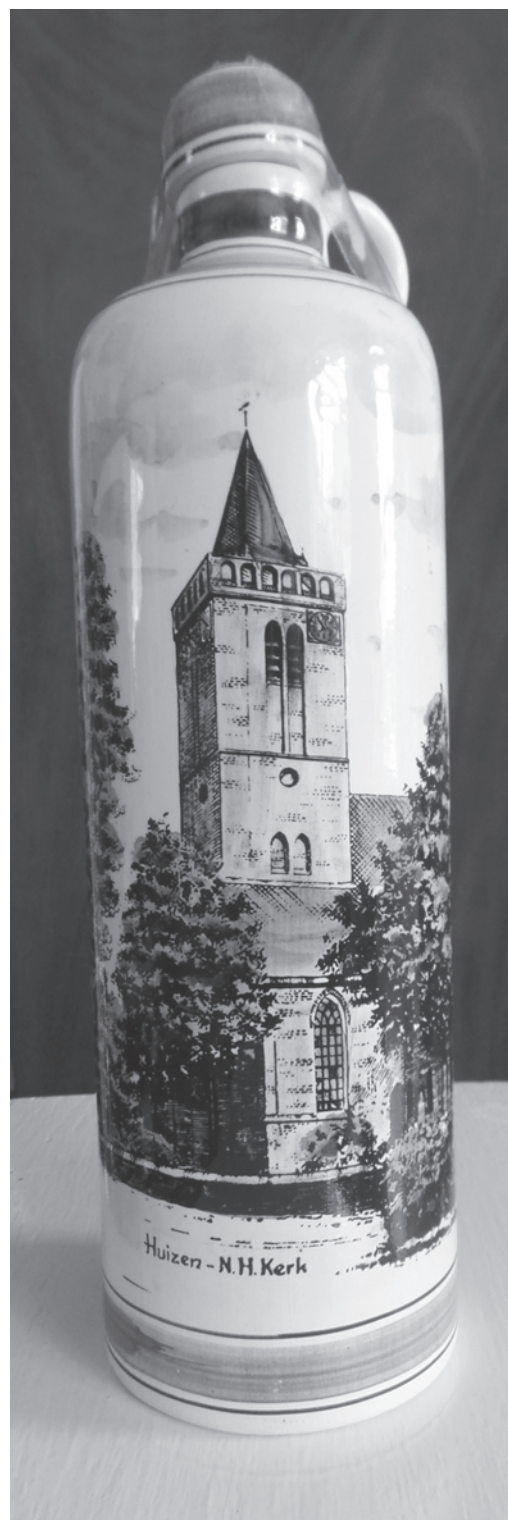
Vanaf 2017 willen we de geschenken ieder kwartaal in de Ratel plaatsen. Dan hoeft u niet een heel jaar te wachten om te weten wat voor mooie dingen we soms ontvangen.

In 2017 hebben we inmiddels ontvangen: van de Kringloopwinkel Bakboord een koperen ketel, bakjes "zand, zeep, soda", van de heer K. Schipper een kwartierstaat van de familie Schipper; en van de heer D. Kranenburg, oud directeur Vurónger/Versa Welzijn, zijn privé-archief van buurthuis 't Vurónger. Van de heer H. Schipper kregen we een LP, van mevrouw E. Stuiver een

foto, van de heer H. Zwart diverse knipsels en twee schilderijtjes, en van mevrouw D. van den Broek-van den Tol een bord met opschrift van '25 jaar Du Crocq', twee flessen wijn met opschrift '10 jaar kerk in een theater' en boeken. En van de Rabobank Huizen, samen met het Huizer Museum, diverse documenten, boeken, schilderijen en foto's.

Wij zijn als Historische Kring Huizen ontzettend blij met al deze schenkingen. Mocht u als lezer nog ergens oude ansichten, oude foto's of jubileumboekjes van een vereniging in huis hebben, waar u afstand van wilt doen, dan houden wij ons van harte aanbevolen. Dit geldt ook voor geloofsbelijdenissen, overlijdenskaarten en (gedeeltelijke) stambomen van Huizer families.

Werkgroep Archief

VAN DE DIALECTWERKGROEP

Dialecten van Noord-Holland en Eemland live in Huizen 25 maart 2017 in de Zenderkerk.

Dialectenmiddag georganiseerd door de werkgroep Dialecten in Noord-Holland (DINH)

Blaricum (Joke Vos, Stef van den Bergh, Linda Eggenkamp)

Laren (Harry Ligter en mogelijk Tinus Calis)

Huizen (Gerrit Jongerden en Klaas Schipper).

Bunschoten-Spakenbrug (Jan Bos)

West-Friesland (Jaap Meester, Gerda Wester)

Wieringen (Germen Lont)

Marken (Neeltje van Altena)

Zaanstreek (Evert Klos)

Volendam (Wim Keizer)

Egmond aan Zee (Jannek Konijn)

Texel (Aart van den Brink)

25 maart 2017 Zenderkerk, Borneolaan 30, 1272 NS Huizen

Vanaf 12.30 uur bent u welkom, om 13.00 uur is de opening, gevolgd door twee lezingen.

Eric Hoekstra van de Fryske Akademie bespreekt 'De overeenkomsten tussen het Fries en de dialecten in Noord-Holland' en Mark Raat, ook van de Fryske Akademie, gaat in op 'De aanval van Grote Pier op Noord-Holland in 1517'.

Dan is de beurt aan de dialecten. Elke spreker/groepje sprekers verhaalt circa tien minuten in zijn/haar dialect.

De pauze is rond 15.00 uur, de middag eindigt circa 17.00 uur.

Vóór de aanvang, tijdens de pauze en na afloop zijn er broodjes en drankjes verkrijgbaar.

Het belooft een bijzondere middag te worden die u niet mag missen! Kaartjes reserveert u bij Klaas Schipper, klaas.schipper@wxs.nl, telefoonnummer 035-5260066. Of bij Gerrit Jongerden 035-5256979.

De kosten bedragen €7,50 inclusief een consumptie bij binnenkomst.

Ringleiding aanwezig.

Over bovenstaend stuk zou ik nog een paar ópmerkingen/wijzigingen wullen deurgeven. Bij Laren staet dat Tinus Calis miedoeët, mar dat is nijt zoë. Harry doeët 't alléénig. Veder staet 'r in de tekering bij Egmond Derps. Mar dat mót toch echt Derpers wezen. Net zoë as Spakenburg, Bunschoten-Spakenburg mót wezen. De minsen binnen daer echt fel óp en dat kan ik me wel begripen. As ze teugen mijn zeggen dat ik een Huizense bin, dan spring ik ók uit m'n velle. Ik bin p'r slot van rekering Huizer. Waterlangds staet ók in de tekering, mar of ze daer een dialect hemmen dat weet ik nijt, mar ik weet wel dat ze nijt miedoeën. Dan Westfries. Dat is vollëges mijn gien plaes mar 't dialect van West-Frieslangd. En daer lait ók errëges Nibbixwoud, waar oëk iemand vandaan kómt dee een aindjen in 't West-Fries doeët.

Al mót al looëf ik dat we óns óp dee middag in Babyionië waenen. Dus de toren van de Zenderkerk zal wel nijt hoëger wurren. Ik vijn 'm trouwens al hooëg zat. Dus leejen van de HKH, kóm allemól. Zoë'n kans

krijg je nijt gauw meer, óm zoëvuul dialecten óp één middag te kunnen horen. Vrouwminsen, laet je haer wassen en watergolven of laet een permanentje zetten en kóm óp de Zenderkerk an. Mannen, zet je hoed of pet óp, trek een schoëne kiel an, doe je klómpen an en ók óp de Zenderkerk an. We maken d'r een gezellige boel van. En ónthouw 't goeëd:

Zaterdag 25 maart 2017, Borneolaan 30 1276 NS Huizen van 13.00 - 17.00 uur.

Klaas Schipper

KLEDERDRACHTGROEP

Het seizoen is nog niet begonnen, maar de aanvragen voor de Klederdrachtgroep komen al binnen. We hebben uitnodigingen ontvangen voor optredens in:

Nunspeet 26 mei, Enkhuizen 27 mei, Scheveningen 24 juni en Urk 2 september.

Gelukkig ontvangt de Klederdrachtgroep af en toe Huizer kleren. Daar zijn wij heel erg blij mee. We dragen de kleren zelf of bewaren ze om ze te laten zien en om erover te vertellen.

Zo hebben we onlangs van de familie Veerman een bloemetjesjak van 1891 ontvangen. En van mevrouw Schaap-Veerman onder andere een prachtig iets bewerkt bruin jak dat gedragen is vóór 1965. Heel hartelijk dank hiervoor.

Dus mocht u toevallig nog Huizer kleding hebben liggen, waar u afstand van wilt doen, dan zou u ons daar een groot plezier mee doen.

Klederdrachtgroep Huizen

STICHTING HUIZER BOTTERS

Rond 1960 was in alle dorpen rond de Zuiderzee het vissen voorbij en ook de vakkennis ebde weg. In de oude vissersplaatsen zijn echter bloeiende stichtingen die het varend erfgoed in goede staat en in de vaart houden. Nu is besloten om, zonder de eigen zelfstandigheid op te geven, samen te gaan werken in de vorm van de Coöperatieve Vereniging ZuiderzeeSpan U.A. Deelnemers zijn vooralsnog de Stichting tot Behoud van Elburger Botters, de Stichting Botterwerf Spakenburg en de Stichting KLASU uit Bunschoten. de Harderwijker Botter Stichting en de Stichting Huizer Botters.

Een eigen initiatief is de nieuwe jeugdafdeling, die tot doel heeft overdracht van kennis, vaardigheden en ervaringen. Beoogd wordt om jongens én meisjes van 8 tot 12 jaar en van 12 tot 18 jaar kennis te laten maken met varen met een zelf gebouwd bootje tot aan het onderhoud van en varen met de botters toe.

STICHTING TUSSEN VECHT EN EEM

- **Nieuwe cursus Gooiologie.** TVE heeft in samenwerking met de *Vrienden van het Gooi*, de *AWN Naerdincklant*, de Stichting Omgevingseducatie, het GNR en IVN – weer een bijzondere thema-leergang Gooiologie georganiseerd. Tot het belangrijkste historisch erfgoed van het Gooi en ommelanden behoren ook de zeventiende-eeuwse buitenplaatsen in 's-Graveland en langs de Vecht en de Angstel en de negentiende-eeuwse villaparken in Baarn, Bussum en Hilversum. In een drietal lessen wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van buitenplaatsen, landgoederen en villaparken tussen Vecht en Eem, op de architectuur en bewoningsgeschiedenis, evenals op de tuingeschiedenis van de buitenplaatsen en het beheer.

Data: woensdagavonden 15 maart, 22 maart en

5 april 2017. Excursie op een later te bepalen datum. Tijd: 19.30-tot uiterlijk 22.00 uur. Plaats: Infoschuur 't Gooi, Naarderweg 103A, Hilversum (aan de weg tussen station Bussum-Zuid en station Hilversum Mediapark)

Deelnemersbijdrage: € 60, inclusief (digitaal) lesmateriaal. Aanmelden via de website www.volksuniversiteitthetgooi.nl

Nadere informatie bij: mw. Hetty Laverman, tel. 06-23618314 of de Volksuniversiteit Het Gooi 035 5312939

- **De jaarlijkse Open Dag van TVE** zal in samenwerking met de Historische Kring Blaricum plaatsvinden op zaterdag 13 mei 2017. Op het moment van schrijven is nog geen nadere informatie beschikbaar. Website: www.tussenvechteneem.nl.

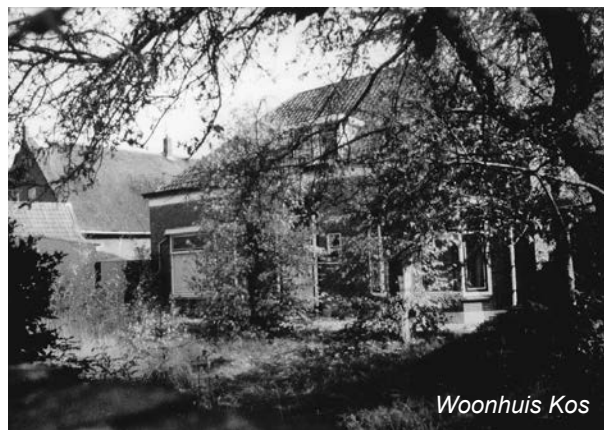
HISTORIE VAN TWEE HUIZER PANDEN: 'KOS' en 'Koperslager' deel 2

Ir. R. de Vletter, Huizen, januari 1991

In de vorige Ratel vond u deel 1 van een document van de hand van Ir. R. de Vletter over de 'panden Kos en Koperslager' aan de Kerkstraat/Achterbaan, gedateerd januari 1991. Een aantal jaren later werden beide panden gesloopt voor nieuwbouw van winkels. In 1998 heeft de Historische Kring Huizen met behulp van de Rabobank ervoor gezorgd dat de maalstoel, die afkomstig was uit het pand Kos, bewaard bleef en enige tijd op de Valkenaarstraat naast de Rookerij onder een afdak te zien was. Uiteindelijk bleek dit geen duurzame oplossing en is de maalstoel eind mei 2002 overgedragen aan de molenaars van de windmolen 'De Hoop' in Loenen aan de Vecht. Redactie.

Culturele achtergronden 17e eeuwse panden kos/koperslager.

Historische monumenten zijn niet alleen maar gebouwen uit een ver achter ons liggend verleden. De waarde van de panden is mede gelegen in de menselijke en culturele geschiedenis, die aan het verleden gekoppeld is. Het complex van panden waar het in het hierna volgende verslag over gaat wordt heden ten dage aangeduid als de panden

Woonhuis Kos

'Kos, Koperslager'. Deze namen stammen uit een tamelijk recent verleden. Kos is verbonden met de panden aan de Kerkstraat en houdt verband met de laatste gruttersfamilies, die in deze panden gevestigd waren. De eerste Kos was Sijsje Kos, zij was gehuwd met Pieter Boor, die in 1861 eigenaar werd. Na het overlijden van beide echtelieden kwamen de panden door overerving in handen van de familie Kos tot 1985.

Koperslager staat voor het pand Achterbaan 6, waar in 1919 Hendrik Adrsz. Vos als koperslager was gevestigd.

Terugblik in de geschiedenis

De vroegste gegevens over dit complex dateren van kort na 1668. In 1665 heeft Jacob Gerrits, grutter, een proces verloren tegen Rijck Pieters. Deze laatste krijgt in 1665 een vergunning, vanuit Den Haag, om de bestaande windmolen 'de Ruiter' te exploiteren. Het was Jacob Gerrits kennelijk te doen geweest om naast zijn gruttersbedrijf tevens de mogelijkheid te verkrijgen om de te verhandelen producten volledig te verwerken. De vergunning die hij in 1666 krijgt is een beperking daarvan. Hij mag alleen tot gort/grutten vermalen. Voor het vermalen tot meel is alleen de molenaar Rijck Pieters en volgenden gerechtigd. De vergunning, die hem in 1666 wordt verstrekt, stelt hem in staat om een grutterij annex grut ('ros') molen op te richten. In 1668 sluit hij daartoe een lening van F 2500,- bij de oud burgemeester van Naarden, Gijsbert Pater. Dat deze lening - als obligatie gesloten - heeft gediend om de grutterij te realiseren wordt opgemaakt uit het feit dat op 24 oktober 1679 de schuld van F 2500,- als obligatie teniet wordt gedaan en wordt omgezet in een hypotheek met de grutterij en de grutmolen als onderpand.

Nadat beide bovengenoemde heren hun vergunning binnen hadden komt een derde concurrent naar voren. Het is Theunis Pieter Vergoes, die in 1666 een vergunning claimt voor zijn al 50 jaar bestaande grutmolen. Op 1 december 1666 wordt aan hem net als aan Jacob Gerrits een vergunning verleend voor zijn grutmolen-exploitatie.

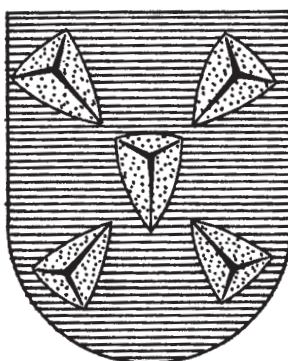
Boekweit cultuur

Onwillekeurig rijst de vraag of er in het Huizen, midden 17e eeuw wel ruimte was voor drie molenaars/grutters. De gegevens, die niet altijd met elkaar kloppen, die terug te vinden zijn in de literatuur vermelden dat van 1632-1732 het aantal woningen van 136 naar 285 is toegenomen. Dat valt in de zelfde periode als waarin de maalvergunningen zich afspeelden: een groeiende populatie gepaard gaande met een groeiende bedrijvigheid. Er was onder de molenaars/grutters een duidelijke functieverdeling. De beide grutters verwerkten voornamelijk het boekweit tot grutten/gort (het respectievelijk breken of pletten van de zaadkorrel). De molenaar verwerkte het koren en eventueel de grutten tot meel. Dit was niet alleen ter bescherming van de verdiensten van dit drieluik, in de praktijk bleek dat het wat zachtere

proces van de grut(ros)-molen zich beter leende voor de verwerking van het boekweit dan de korenmolen.

Het boekweit was vanaf 1500 een belangrijk volksvoedsel. Er werd pap van gekookt en men bakte er pannenkoeken van; dit naast het broodverbruik. De goede eigenschappen van het koren om tot brood verwerkt te worden bezat het boekweit niet. Uit de naam zou ten onrechte opgemaakt kunnen worden dat het boekweit (weit = tarwe) een korensoort was. Het behoorde echter tot een andere plantenfamilie. De eerste lettergreep 'boek' is afkomstig van beuk (book); de zaden leken enigszins op beukenootjes. Zichtbaar in het wapen van Hilversum.

(Maar ook het wapen van Bussum heeft de voor het Gooi karakteristieke boekweithorrels. Voor Bussum vijf gouden korrels op een azuren veld, geregistreerd in 1897. Hilversum had in zijn wapen voor 1816, het jaar van registratie, vier boekweithorrels op een groen veld. De vier korrels bleven, maar kregen een veld van azuur. Red.)

BUSSUM

HILVERSUM

De ligging van Huizen aan de rand van de toenmalige Zuiderzee was heel gunstig voor het bedrijven van landbouw. Langs de kust een brede strook de z.g. 'maatlanden', daarnaast de Huizerengh, die in percelen verkaveld was. Voorzover nagegaan kon worden, zijn er in Blaricum, Eemnes, Laren en Hilversum molenaars (en molens) geweest, grutters kwamen minder voor; er wordt wel melding gemaakt van een grutter in Hilversum. Aangezien ook in die tijd voor al dit soort bedrijfjes een vergunning nodig was, moet aangenomen worden dat in Huizen veel van de boek-

Bakkerij H. Kruijmer B.V.

Specialiteit in Huizer speculaas en ontbijtkoek

Hellingstraat 14 • Huizen
Tel. 035-5253368

KWEKERIJ SPILT

EENJARIGE ZOMERBLOEIERS
& PRACHTIGE BASKETS
UIT EIGEN KWEKERIJ

GROENTE- EN KRUIDEN PLANTEN

RUIM ASSORTIMENT TUINPLANTEN

WWW.KWEKERIJSPILT.NL

Huizerstraatweg 2, 1411 GN Naarden, 035-6949288

ALS U GEEN TIJD TE VERLIEZEN HEEFT...

Als het om uw woning gaat gaan ze bij
Hagedoorn-makelaars nét een stapje verder,
lopen ze nét wat harder. Als dat nét is wat u
nodig heeft bel dan 035-526 69 10

Eemlandweg 2 | 1271 KS Huizen
T 035-526 69 10 | F 035-526 65 89 | info@hagedoorn-makelaars.nl
www.hagedoorn-makelaars.nl

Damesmode „De Gunst”

*Een vertrouwd adres
in een nieuw jasje.
Een kijkje is zeer
de moeite waard.*

Damesmode „De Gunst”

Lindenlaan 7, 1271 AV Huizen, 035 - 5253747

Frank Walder - Setter Lady - Freya - Sommermann -
Toni - Sylbo - Zerres - Gelco - Freetex - Lebeck

Vleeswaren van ~~NICO & ALIE~~ **KLEIN** Groot in kwaliteit

Kaaphoornstroom 20, Tel. (035) 526 23 15
Beursweg 16, Tel. (035) 525 38 32
HUIZEN

**Donderdag op de markt in Bussum,
Wilhelminaplantsoen.**

**Zaterdag op de markt in Huizen,
Oude Raadhuisplein.**

**40 SOORTEN BONBONS
EN DIVERSE ANDERE
CHOCOLADE HEERLIJKHEDEN.**

IN EEN PRACHTIG AUTHENTIEK PAND OP DE HOEK
HAVENSTRAAT/MIDDENWEG.
KOM KIJKEN EN GENIETEN!

OPENINGSTIJDEN

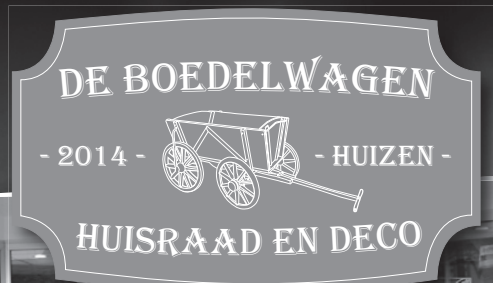
WOENSDAG	10.00 - 17.30 UUR
DONDERDAG	10.00 - 17.30 UUR
VRIJDAG	10.00 - 18.00 UUR
ZATERDAG	10.00 - 17.00 UUR

INFO@SUIKELASCHUUR.NL
035-7852191

Guido Sterk
Juwelier

Oude Raadhuisplein 3 - Huizen

De gezellige woonwinkel met
gebruikte, maar ook nieuwe
meubels en woon accessoires.

Lindenlaan 25 1271 AV Huizen

T: 035 - 544 85 33 • E: info@deboedelwagen.nl

www.deboedelwagen.nl

VAN DEN TOL
o p t i c i e n s

Oude Raadhuisplein 4, 1271 RH Huizen

Tel. 035 - 525 38 55

plein@vandentolopticiens.nl

Oostermeent-Oost 84, 1274 SN Huizen

Tel. 035 - 525 38 53

oostermeent@vandentolopticiens.nl

www.vandentolopticiens.nl

SCHUITEMAN

ACCOUNTANTS & ADVISEURS

- Accountancy
- Fiscale dienstverlening
- HRM
- Corporate Consultancy

www.schuiteman.com

Westland Verzekeringen
Makelaars in Assurantiën

Golfstroom 18
Postbus 38
1270 AA Huizen
Tel.: 035 5261370
Fax: 035 5240384

Westland Verzekeringen Digitaal
info@westland-verzekeringen.nl
www.westland-verzekeringen.nl

weitproductie verwerkt werd. Dit zal dan ook wel de reden zijn dat er bestaansmogelijkheid voor 2 grutters was.

Boekweitplant, -bloem en -vrucht.
Bron: *De Geïllustreerde Winkler Prins*,
2e druk, ± 1890.

Wie zich het meest beklagde over zijn bestaan was de molenaar. Hij ijverde steeds weer over een verhoging van het maalloon. Het onderhoud van de molen was kostbaar, waardoor er te weinig overbleef voor een redelijk bestaan. Daarnaast blijkt dat de grutters een rijk bestaan hadden. Er werd genoeg verdiend om geld te beleggen in percelen grond. In de loop van de geschiedenis worden de erfenissen hoe langer hoe groter. Dat hield tevens in dat de grutters een invloedrijke positie in de gemeente innamen. Velen van hen waren in het College van Schout en Schepenen vertegenwoordigd of hadden een functie als buurmeester. Het aardige is dat het beroep grutter op zichzelf al een zeker aanzien gaf. Werden er in het verleden maar weinig beroepen vermeld, de grutter zette dit zelfs achter zijn naam als hij trouwde of een kind moest aangeven.

Aanpassingen door veranderingen

Ook al heeft de boekweit-teelt van 1500 tot in de 19e eeuw zich kunnen handhaven, de cultuur was in het Nederlandse klimaat niet gemakkelijk. Door bevriezing in het voorjaar kon de totale oogst mislukken. Naast de boekweit werden ook granen verbouwd (zelfs zo maar tussen de huizen). Daarnaast wordt melding gemaakt van de teelt van lange rapen en andere aardvruchten. Zoals bekend, was de visserij van belang: veel

bot werd gevangen en tot in Amsterdam verhandeld. De aanleg van de Afsluitdijk heeft de klad gebracht in de visserij en alle aanverwante bedrijven (werven, rokerijen, netten boeten). De bijenteelt moest na het verdwijnen van de boekweit ook noodgedwongen worden opgeheven. De Huizer had en heeft nog altijd een ondernemende aard. Als het één mislukte, richtte men zich wel op iets anders.

Voortbestaan van de grutterij en grutmolen

Vormde het boekweit vanaf 1500 een belangrijk bestanddeel van de dagelijkse voeding met een zeer hoge voedingswaarde, de problemen met de teelt en de opkomst van de aardappel (in de 19e eeuw) hebben de eens zo bloeiende boekweit-cultuur geheel doen verdwijnen.

Er moeten in de 17e eeuw in Nederland honderden grutmolens hebben bestaan, waarvan er op dit moment nog maar twee als grut(ros)-molen te zien zijn. De ene in het Openluchtmuseum in Arnhem, de ander in een klein boerderijmuseum in Lievelede in de Achterhoek. Uit de literatuur blijkt dat de grutmolen, een door paardekracht aangedreven molen, in vele delen van het land ook gebruikt werd om mosterd en lijnolie te fabriceren. De grutmolen in Huizen, opgericht om het boekweit te verwerken, blijkt ook voor de mosterdfabricage gediend te hebben. In de acte van 1721 wordt bij de overdracht van de grutterij aan Jacob Killewig een inventaris opgesomd. Naast de 'karen, sefen, kuijpen, schalen, gortbakken, molenstenen' ook 'mosterdstenen'. Blijkbaar hebben de grutmolens geleidelijk aan hun functies verloren en de niet meer in gebruik zijnde exemplaren werden in de loop van de tijd opgeruimd.

Het feit dat in Huizen niet alleen de grutmolen bewaard is gebleven maar zelfs nog op dezelfde plaats waar zo'n 330 jaar geleden de eerste molen werd opgericht aanwezig blijkt, moet als een unicum gerekend worden. De welvarende handel zal er voor gezorgd hebben dat het onderhoud, zowel aan de molen als aan het betreffende pand, niets te wensen heeft overgelaten. Vermeldenswaard is zeker ook dat de molen nog tot voor kort in gebruik was. Na de boekweit is de rogge daar vermalen. Als rosmolen heeft hij tot ongeveer 1910 zijn diensten gedaan; er is toen overgeschakeld op een zuiggasmotor. Toen Huizen in 1920 op het elektriciteitsnet werd aan-

gesloten, is de zuiggasmotor vervangen door een sleep-ring motor. Deze motor, in uitstekende staat, behoort nu al tot de museumstukken.

Geraadpleegde bronnen

ORA, Oude Rechtelijke Archieven in Haarlem,
Provinciaal Rijksarchief
Tussen Vecht en Eem, jaargang 9, 1979,
110 t/m 114, A.J. Kölker
Tussen Vecht en Eem, jaargang 5,
103 t/m 105, J.M. Stikvoort
Tussen Vecht en Eem, jaargang 3,
107 t/m 123, Geschiedenis Huizer Korenmolen,
A.J. Kölker

'In en om de grutterij' uitgave Openluchtmuseum Arnhem
Kijk op molens, J. Th. Balk
Het dorp Huizen, Anonymus, Drukkerij Visser, Huizen
Gemeentearchief Huizen
Algemeen Rijksarchief 's Gravenhage,
Archief van de Grafelijkheids Rekenkamer.

GESCHIEDENIS VAN DE MAALDERIJ

Graanhandel en grutterswinkel van de familie Kos 1881 - 1985

In het Berichtenblad van de Historische Kring Huizen (de voorloper van de Ratel) werd in mei 1991 het hiernavolgende verslag van de jaarvergadering van 28 maart gepubliceerd. Na de vergadering was 'Het Pand Kos' het onderwerp van een film én van de herinneringen van de laatste eigenaar, de heer J. Kos. Deze persoonlijke herinneringen vormen een goede aanvulling op het stuk van Rob de Vletter. Daarnaast vonden we in diverse gemeentelijke gidsen advertenties van de winkel van de heer Kos. Twee daarvan hebben wij gereproduceerd. Redactie.

Uit: Berichtenblad van de Historische Kring Huizen, mei 1991

Na de Algemene Ledenvergadering van de Historische Kring Huizen van 28 maart 1991 werden de aanwezigen vergast op een film van de Huizer Smalfilmclub HSF over HET PAND KOS, een boeiende film met unieke beelden van een uniek interieur, dat helaas binnenkort tot het verleden behoort. Daarna vertelde de laatste eigenaar en winkelier, de heer J. Kos, over zijn herinneringen aan het leven en werken in het pand. Een boeiend en vooral persoonlijk verhaal.

De geschiedenis van de familie Kos en "pand Kos" gaan terug tot 1881, toen overgrootmoeder Mie (Maria) van de spreker er ging wonen, in 1896 gevolgd door grootvader Jaap Kos; bij diens overlijden in 1929 nam vader Jaap Kos zaak en huis over. Toen zoon Jaap Kos in 1956 trouwde vertrokken vader en moeder op hun beurt en zet-

te hij het bedrijf voort totdat het in 1985 gesloten werd. In 1987 is het pand verkocht en in 1988 verlaten. Reeds eerder is van sloop sprake geweest (tussen 1974 en 1978), maar dit werd toen afgewend door een uitspraak van de Raad van State.

Het "pand Kos" bestaat uit een voorhuis en een achterhuis; het voorhuis is sinds mensenheugenis gedekt met pannen, het achterhuis oorspronkelijk met riet. In 1930 was aan de noordzijde i.v.m. afwateringsproblemen een nieuw dak nodig. Een rieten dak kostte toen fl. 1200,- en een pannendak fl. 1800,-. In de hooisluur, oorspronkelijk ook met riet gedekt, stonden tussen 1935 en 1940 koeien van vrienden van vader Kos; in 1940 had hij zelf 3 koeien voor melk en boter. De hooisluur is rond 1972 vervangen omdat de oude in de brand gestoken was. Boven werd hooi opgeslagen en aan de andere kant stro. Beneden werden verschillende soorten kunstmest opgeslagen.

Grootvader Jaap Kos had naast de maalderij en graanhandel een grutterswinkel. Hij verzorgde onder meer de kostmanden van de vissers: peulvruchten en meel (voor pannekoeken), maar leverde ook b.v. stijfsel voor de mutsen van de Huizer vrouwen. Nadat grootvader Kos in 1929 overleden was, werd de graanhandel drukker, wellicht mede omdat Ide Vos, die ook een graanhandel had, naar Utrecht vertrok en de kaashandel van zijn broer overnam. In het achterhuis hadden naast paarden ook koeien gestaan, die

nu weggedaan werden omdat het melken enz. te veel werk gaf. De paarden bleven voor de rosmolens. In die dagen waren lijnkoeken een belangrijk artikel: erge harde veekoeken die in de koekenbreker met twee tandwalsen (op de bovenverdieping) gebroken moesten worden.

In de rosmolen werd boekweit voor grutjes vermalen met behulp van kleine maalstenen (ongeveer 80 cm diameter)*. De rosmolen is later vervangen door een molen uit 1820 – in 1920 zijn de molenstenen geplatest; eerst van hardsteen maar later vervangen door kunststenen. De installatie uit 1920 (aandrijvingsmotor, etc.) is grotendeels nog aanwezig.

In de winkel werden grutterswaren verkocht, kipvoer, kanariezaad, bakkersmeel en dergelijke. Brood was in de oorlog op rantsoen. Op dinsdagen werden bonnen in geleverd bij het distributiekantoor in het oude tramstation. Met paard en wagen werden dan 24 bakkers voorzien van zo'n 300 zakken meel; grote klanten namen wel 30 zakken af, maar er waren er ook die in een week 5 zakken verbakten. Voor kontante betaling kreeg men 5 cent per zak korting. Tijdens de oorlogsjaren is ook veel voor particulieren gemalen.

Toen Jaap Kos in 1946 na de dood van zijn oom Dirk, de compagnon van zijn vader, in de zaak mee ging helpen, was er op de bovenverdieping een rijstkamer en een koekenkamer (veekoeken). Beneden was een melkkamertje van waaruit melk verkocht werd. Ook was boven een droogrooster waarop vroeger 15 mud (= 15 x 70 kg = 1050 kg) boekweit gedroogd werd: om de 4 à 5 uur moest dat omgedraaid worden. In de oorlog is deze drogerij ook gebruikt voor rogge.

Later verdwenen geleidelijk de boeren als klant en werd ook het aantal bakkersklanten minder.

** Zo'n kleine (Duitse blauwe) molensteen noemen ze een wolfje en ze werden gemaakt van Niedermendiger basaltlava. Deze steengroeven nabij Mayen in de Eiffel bestaan nog. Wolfje is een verbastering van het Duitse Zwolf wat staat voor de oude steenmaat 12 palm. Heel opmerkelijk en bijzonder is dat in de Huizer standerdmolen ook zo'n kleine maalkoppel ligt met deze diameter (80 cm). Het voorkoppel heeft wel de normale maat, een 16der (diameter 1.40 m). Er zijn minstens nog twee molensteentjes uit een Huizer grutterij in het dorp aanwezig. Vóór 1832 waren er minimaal vijf rosmolens in Huizen, waaronder: de grutmolen van Hendrik van den Born aan de Voorbaan, de grutterij van Jacob Clein aan de Middenweg, de grutterij van Willem Kooy aan de Visserstraat, de grutterij van Dirk Meulman aan de Hellingstraat en de grut molen van Buyrens uit 1666.*

De rogge die gemalen werd was bestemd voor slechts enkele bakkers van roggebrood. Er kwam heel wat bij kijken: de zuivere roggebroden waren nogal zacht en daardoor moeilijk te snijden. Daarom moest door het roggemeel ander meel gemengd worden. Na de oorlog werd in de maalderij dan ook vooral nog veevoer gemalen: varkensmeel, ochtendvoer, koeiemeel, mais, tapioca pellets. In 1985 viel het doek definitief.

(Samenvatting Wendy van Noppen, april 1991)

Pand Kos winkel

WAARDEBON

Ter kennismaking met onze zaak ontvangt U bij eerste aankoop van f 5,- tegen inlevering van deze bon artikelen ter waarde van

f 1,50 gratis

De speciaalzaak voor al Uw dierenbenodigdheden

J. KOS

Kerkstraat 17, Huizen
tel. 3205

Dierenbenodigdheden

J. KOS

dibevo
speciaalzaak

Kerkstraat 17
1271 RJ Huizen
Tel. 02152 - 5 32 05

Voor al uw dierenbenodigdheden
Diepvriesartikelen:
pens, kopvlees en hart.

Ook voor uw tuin:
Alle kunstmeststoffen VAM-compost,
tuin- en bloemzaden, enz.

*Advertentie en waardebond
uit gids voor nieuwe inwoners 1965,
advertentie uit de Gemeentegids 1983/84*

Klaas Westland

HISTORIE VAN DE BOERENLEENBANK IN HUIZEN

Recent hebben de Historische Kring Huizen en het Huizer Museum een aantal zeer interessante schenkingen mogen ontvangen van de Rabobank Huizen. Het betreft voorwerpen en archiefstukken die nog uitvoerig geïnteriseerd en bestudeerd moeten worden. Toch kunnen we hier al aandacht besteden aan een drietal stukken die teruggaan tot de oprichting van de Huizer Boerenleenbank in 1905. Het gaat om het 'Bewijs van Aansluiting' bij de landelijke Coöperatieve Raiffeisen-bank en de vermelding in de Staatscourant van de officiële oprichting door notaris Jhr. Willem Bosch van Oud-Amelisweerd in Utrecht. Verder nemen we uit het originele notulenboek van de bestuursvergaderingen, met de hand geschreven in het fraaie handschrift van de eerste secretaris Dolman, het verslag van de eerste vergadering (de rest van deze notulen betreft het Huishoudelijk Reglement, daarop komen we in de volgende Ratel terug). De heer D. Dolman was onderwijzer en werd in 1905 secretaris onder (mede-)oprichter en eerste voorzitter Anthonie Vos. Aan de heer Dolman zullen we in een latere Ratel meer aandacht besteden; onder de stukken met betrekking tot de Boerenleenbank volgt nog een korte schets van Anthonie Vos als invloedrijke Huizer. Deze werd opgesteld in het kader van het boek 'Van Andriessen tot Van Zutphen. Honderd erf-laters tussen Vecht en Eem' (uitgegeven door de Stichting Tussen Vecht en Eem in 2015) en is nog niet eerder in de Ratel verschenen. Redactie.

BOERENLEENBANK IN HUIZEN 1905

Bewijs van Aansluiting

Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Bank,
(CENTRALE BANK)

Gevestigd te UTRECHT

BEWIJS VAN AANSLUITING.

Het Bestuur van bovengenoemde Centrale Bank:
Gezien de aanvraag van de Coöperatieve *Boerenleenbank*
te *Huizen*

Provincie *Noord-Holland* om als lid te worden aangenomen,
Ingewonnen het advies van de Provinciale Commissie van
N. Holland

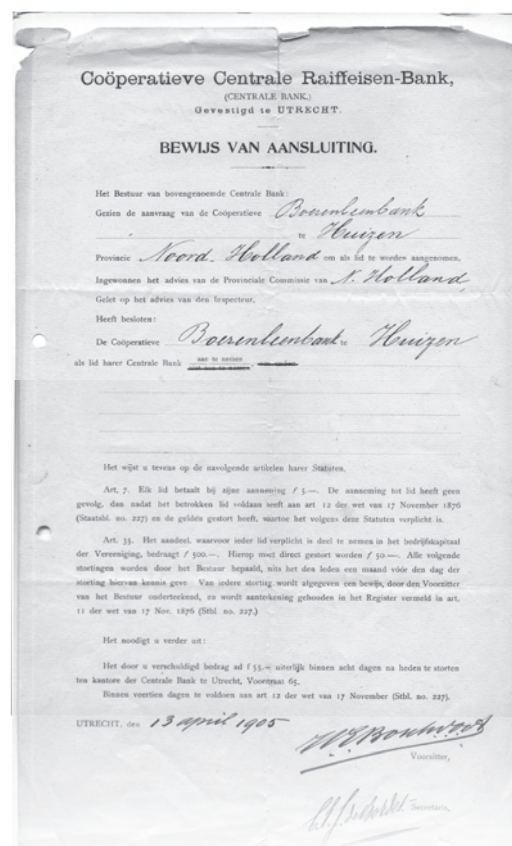
Gelet op het advies van den inspecteur,
Heeft besloten:

De Coöperatieve *Boerenleenbank* te Huizen
als lid harer Centrale Bank aan te nemen.

Het wijst u tevens op de navolgende artikelen harer Statuten.

Art. 7. Elk lid betaalt bij zijne aanneming fl. 5.-. De aanneming tot lid heeft geen gevolg, dan nadat het betrokken lid voldaan heeft aan art. 12 der wet van 17 November 1876 (Staatsbl. no. 227) en de gelden gestort heeft, waartoe het volgens deze Statuten verplicht is.

Art. 35. Het aandeel, waarvoor ieder lid verplicht is deel te nemen in het bedrijfskapitaal der Vereeniging, bedraagt fl. 500.-. Hierop moet direct gestort worden fl. 50.-. Alle volgende stortingen worden door het Bestuur bepaald, mits het den leden een maand vóór den dag der storting hiervan kennis geve. Van iedere storting wordt afgegeven een bewijs, door den Voorzitter van het Bestuur ondertekend, en wordt aantekening gehouden in het Register vermeld in art. 11 der wet van 17 Nov. 1876 (Stbl. no. 227.)

Het noodigt u verder uit:

Het door u verschuldigd bedrag ad fl. 55.- uiterlijk binnen acht dagen na heden te storten ten kantore der Centrale Bank de Utrecht, Voorstraat 65.

Binnen veertien dagen te voldoen aan art. 12 der wet van 17 November (Stbl. no. 227).

Utrecht, den 13 april 1905

Voorzitter,

Secretaris,

BIJVOEGSEL NEDERLANDSCHE STAATSCOURANT

Bijvoegsel tot de Nederlandsche Staatscourant van Zaterdag 18 Maart 1905, no. 66.
No. 1549.

Coöperatieve boerenleenbank te Huizen.

Voor mij, jhr. Willem Eugène Bosch van Oud-Amelisweerd, notaris ter standplaats Utrecht, in tegenwoordigheid der nader te noemen getuigen, verschenen de heeren:

1. Anthonie Vos Gerrit-Janzen, bakker en landbouwer;
2. Cornelis Rebel Corneliszoon, grutter en landbouwer;
3. Gerrit Jan Rebel Janzen, bakker en landbouwer;
4. Jacob Vos Elbertzen,
5. Aart Boerhout,
6. Dirk Doorn Hendrikzen, allen landbouwer,
7. Dirk Dolman, onderwijzer, allen wonende te Huizen,

welke comparanten verklaarden bij deze op te richten eene coöperatieve boerenleenbank, en hebben vastgesteld de navolgende statuten.

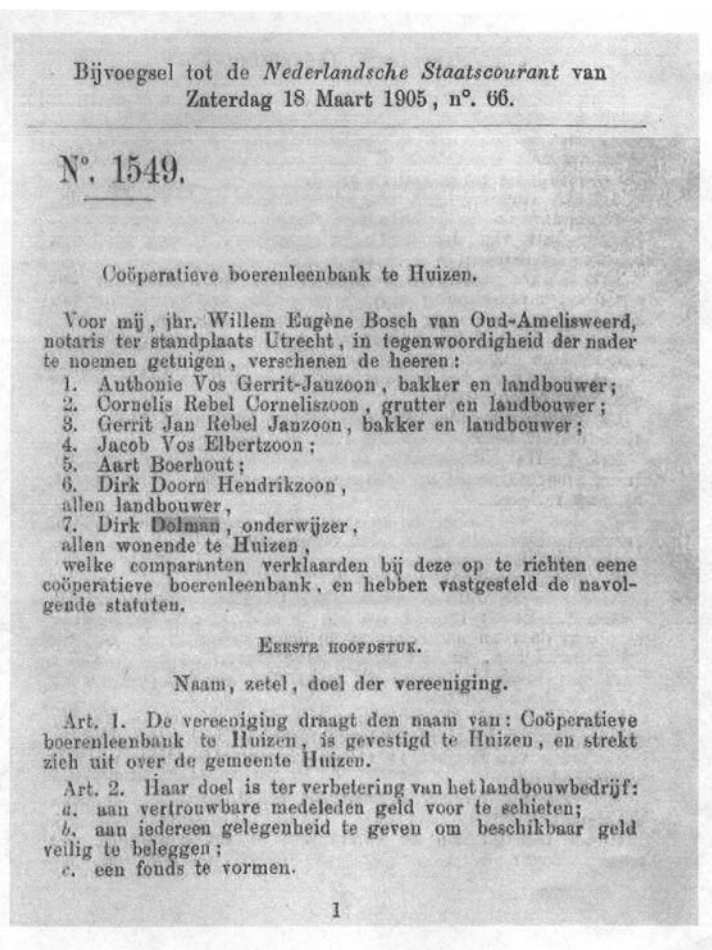
EERSTE HOOFDSTUK.

Naam, zetel, doel der vereeniging.

Art. 1. De vereeniging draagt den naam van: Coöperatieve boerenleenbank te Huizen, is gevestigd te Huizen, en strekt zich uit over de gemeente Huizen.

Art. 2. Haar doel is ter verbetering van het landbouwbedrijf:

- a. aan vertrouwbare medeleden geld voor te schieten;
- b. aan iedereen gelegenheid te geven om beschikbaar geld veilig te beleggen;
- c. een fonds te vormen.

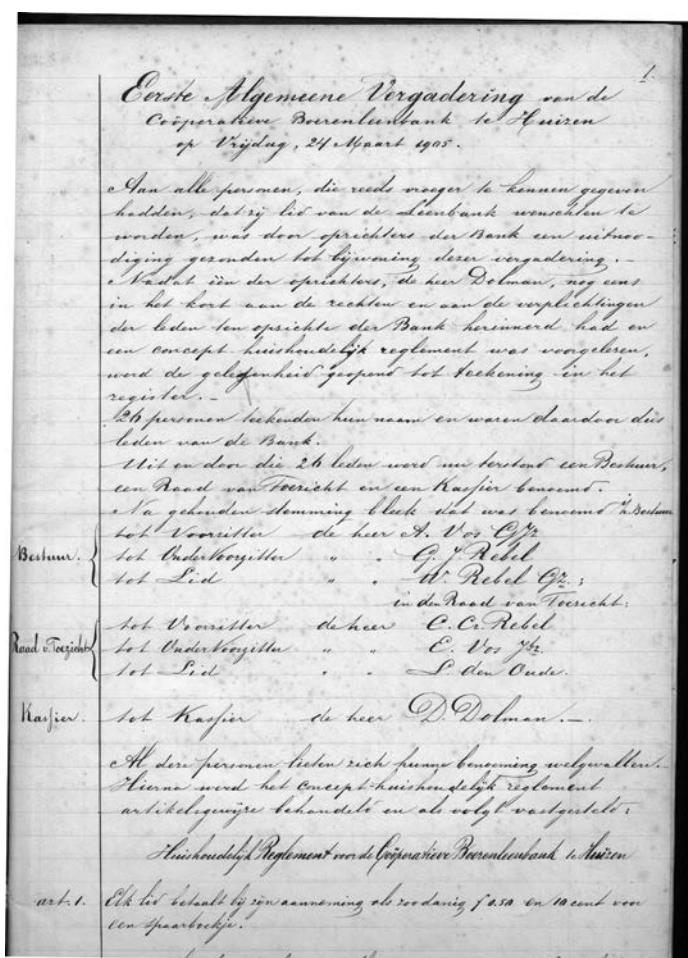

NOTULEN VAN DE 1E VERGADERING

Eerste Algemeene Vergadering van de Coöperatieve Boerenleenbank te Huizen
op Vrijdag, 24 maart 1905.

Aan alle personen, die reeds vroeger te kennen gegeven hadden, dat zij lid van de Leenbank wenschten te worden, was door oprichters der Bank een uitnodiging gezonden tot bijwoning dezer vergadering.-

Nadat èèn der oprichters, de heer Dolman, nog eens in het kort aan de rechten en aan de verplichtingen der leden ten opzichte der Bank herinnerd had en een concept-huishoudelijk reglement was voorgelezen, werd de gelegenheid geopend tot teekening in het register.

26 personen teekenden hun naam en waren daardoor dus leden van de Bank.

Uit en door die 26 leden werd nu terstond een Bestuur, een Raad van Toezicht en een Kassier benoemd. Na gehouden stemming bleek dat was benoemd i/h bestuur

Bestuur	tot Voorzitter	de heer A. Vos GJz
	tot OnderVoorzitter	" " G.J. Rebel
	tot Lid	" " W. Rebel Gz.
in den Raad van Toezicht:		
Raad v. Toezicht	tot Voorzitter	de heer C. Cz. Rebel
	tot OnderVoorzitter	" " E. Vos Jbz.
	tot Lid	" " L. den Oude.
Kassier	tot Kassier	de heer D. Dolman.-

Al deze personen lieten zich hunne benoeming welgevallen.-

Hierna werd het concept-huishoudelijk reglement artikelgewijze behandeld en als volgt vastgesteld:

Huishoudelijk Reglement voor de Coöperatieve Boerenleenbank te Huizen.

Art. 1. Elk lid betaalt bij zijn aanneming als zoodanig fl. 0.50 en 10 cent voor een spaarboekje.

Art. 2. Ieder lid betaalt bij vrijwillige uittreding, vijf gulden aan de kas der vereeniging.

(Enzovoort - wordt vervolgd.)

ANTHONIE VOS GJZN. (Huizen, 1862-1935)*

Tot zijn 16e jaar werkte Anthonie Vos op de boerderij van zijn vader. Toch werd hij geen boer: in 1887 vestigde hij aan de Voorbaan in Huizen een bakkerij, waar hij dagelijks vers brood verkocht, en koek en banket. Hij had visie en pakte problemen daadkrachtig aan. Al snel richtte hij niet alleen de Gooische Bakkersvereniging op, maar was ook betrokken bij de oprichting van de Boerenbond (1900), een Veefonds, de Coöperatieve Aankoopvereniging van Dorsmachines, en later de Eerste Gooische Coöperatieve Melkinrichting (hoek Beursweg/Ceintuurbaan; 1920). Hij was tevens agent van de Onderlinge Landbouwverzekering. Als Erfgooier verdedigde hij de belangen van de scharende leden van Stad en Lande en werkte mee aan de stichting van het Goois Natuurreservaat. Het valt op dat deze organisaties alle een coöperatief karakter hebben.

Op 1 april 1905 werd de Boerenleenbank van Huizen opgericht met Anthone Vos als voorzitter-directeur, en later ook kassier. De Boerenleenbank bleek in een grote behoefte te voorzien: in 1905 waren er meteen al 20 leden en was de omzet fl. 5000,-, in 1929 was de omzet fl. 1.200.000,-, en had de Spaarbank 1200 spaarders.

In 1862 had Huizen 2873 inwoners, in 1914

5714, en in 1935 9253. Anthonie Vos was getuige van die groei als inwoner, raadslid, wethouder en loco-burgemeester. Hij was betrokken bij veel belangrijke ontwikkelingen in de gemeente, waar 80 tot 100 jaar later nog sporen van zijn terug te vinden. Zo zorgde hij er mede voor dat Huizen een eigen gemeentegasfabriek kreeg, was voorzitter van de Bedrijven-commissie en van de Havencommissie, die toezag op de aanleg van de wandelpier en de uitbreiding van de haven. Hij steunde grote projecten als het toenmalige Sijsjesbergplan en het nieuwe gemeentehuis, en was voorstander van brede verkeerswegen en trottoirs!

Verder was hij nog voorzitter van de Oranjevereniging, mede-oprichter van het Leesgezelschap Huizen (rond 1904), en mede-oprichter van het fanfarecorps 'Eendracht' (rond 1890), enzo voorts. Anthonie Vos, een praktisch en bewogen man, die veel voor Huizen in gang gezet heeft dat 80 jaar na zijn dood nog doorwerkt.

Wendy van Noppen

Bronnen:
Nieuwsblad voor Huizen, 12-10-1932, 21-9-1935 en 26-9-1935. Laarder Courant de Bel, 6-9-1935
Oud Huizen in Beeld, Omgeving Lindenlaan, 2010, Drukkerij/Uitgeverij Bout, Huizen

* Met toestemming overgenomen uit 'Van Andriessen tot Van Zutphen, Honderd Erflaters tussen Vecht en Eem, Stichting Tussen Vecht en Eem, 2015

IJS-OPRUIMING MET DYNAMIET VOOR DE HUIZENSCHE* HAVEN HET LEVEN 1924

Al ligt de zooveelste vorstperiode weder - en we hopen ditmaal voor goed van 't jaar! - achter ons, toch is er zelfs nu nog hier en daar ijs gebleven, dat door de nachtvorsten maar langzaam van dag tot dag wegsmelten kon.

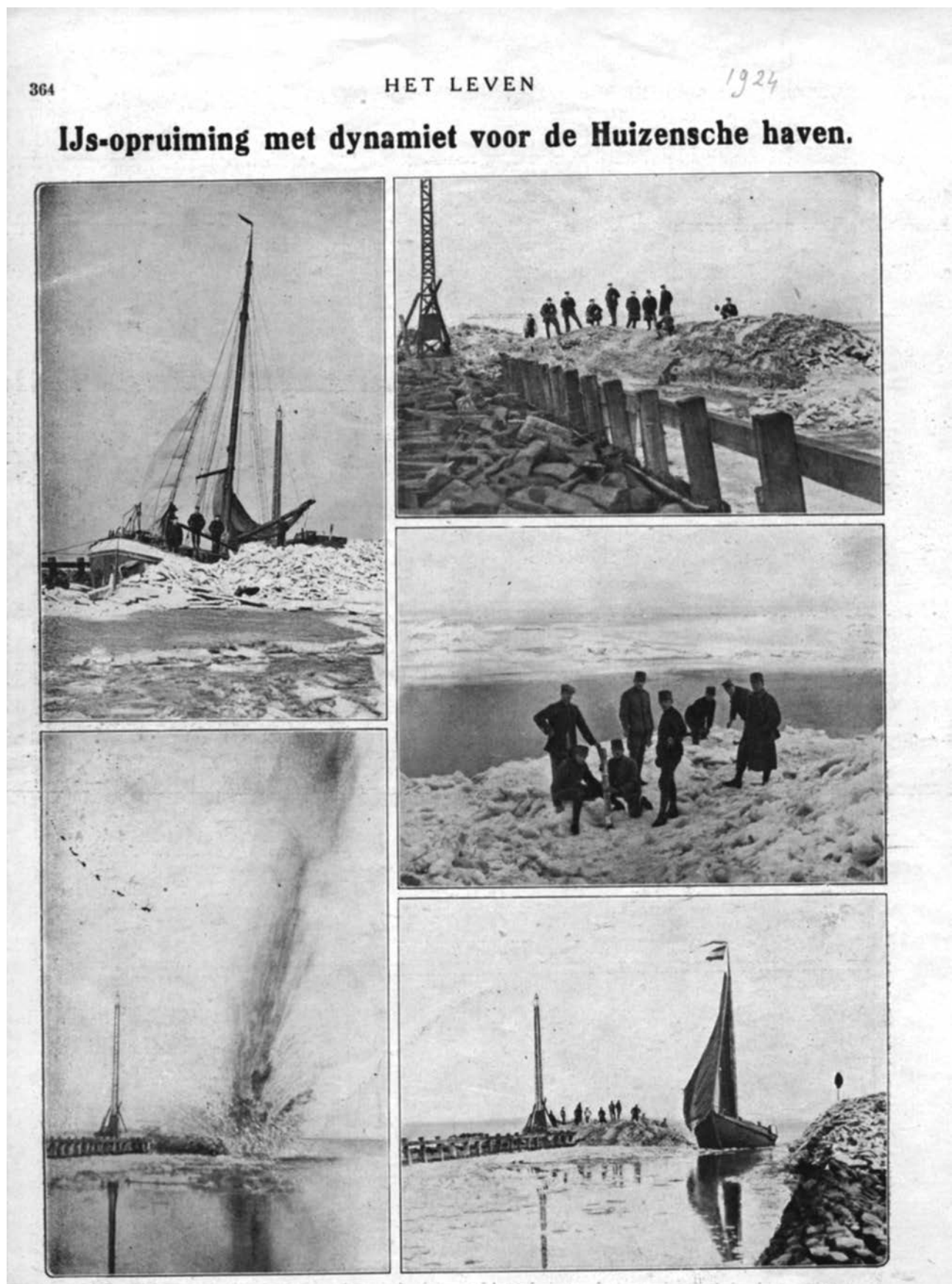
Het ijs der Zuiderzee is in de laatste weken vast gaan zitten vóór de haven van Huizen, waar de schotsen op elkander krui'den tot de geheele havenmond versperd was. Met behulp der genie - luitenant-adjudant Van Boven en z'n manschap-

pen hebben dat interessante werk gedaan - is nu, op verzoek van den burgervader, met dynamiet de ijsbarrière opgeruimd, en hoe dat gebeurde, konden we fotografisch 'verslaan' in de kieken die dit laten zien:

1 hoe het kruiende en opstapelende ijs het binnenvaren totaal onmogelijk maakt (boven links);
2 de ijsbergen: hoe hoog en breed de massa ijs was (boven rechts); 3 het inbrengen der ontplof-fingspatronen (midden rechts); 4 de ontploffing

(onder links), en ten slotte het binnenvarende schip, de nederlandse driekleur in top, in de nu vrije vaargeul.

*Dit zou 'Huizer' of 'Huizersche' hebben moeten zijn; veel journalisten maakten volgens Klaas Schipper echter deze fout.

Als er wat te vieren valt, even naar uw slijter

Wijnhandel-slijterij

RELATIE-GESCHENKEN

Anno 1936

in 't Hart van Huizen

Achterbaan 36, 1271 TZ
Tel. 035 - 525 33 84

*Verhuur complete mobiele BIERTAP-INSTALLATIE,
glaswerk etc.
Dé adviseur van gastvrije mensen.*

DE LANGE
HUIZEN

VOORBAAN 17 HUIZEN WWW.DLNG.NL

VOORBAAN 35, 1271 RR
TEL. (035) 525 33 09

MTCHUIZEN

Uw specialist
in houding en beweging

Praktijken in Huizen voor:
Fysiotherapie, Oefentherapie en
Ergotherapie.

Arie de Waalstraat 2A, 1272 CB Huizen
Hugo de Grootsingel 1, 1277 CL Huizen
Gooierserf 248A, 1276 KZ Huizen

www.mtchuizen.com | 035 52 41 389

Riool verstopt?

Bel 035 - 525 23 19

**24 uurs
service**

Snelle ontstoppingsdienst voor particulieren, bedrijven en overheid

Leidinginspectie met behulp van camera

Stankoverlast opzoeken zonder breekwerk

Aanleg, vervangen en reparatie van riolen

Reinigen van hoofdrielen en straatkolken

Onderhoud en reparatie van pompen en rioolgemalen

Ledigen en reinigen van olie-afscheimers

Ledigen en reinigen van vetafscheimers

Eigen verwerkingsinstallaties voor div. afvalwaterstromen uit riolsystemen

www.teeuwissen.com

Bestevaer 50, 1271 ZA Huizen Tel. 035 - 525 23 19 Fax 035 - 524 09 82
Mercuriusweg 39, 3771 NC Barneveld Tel. 0342 - 425 678 Fax 0342 - 425 677

TEEUWISSEN
rioolreiniging